

ikke staa værgeløse overfor saadanne ubuelige private Skoler. Det er, tror jeg, den Maade, hvorpaa Sagen burde fremmes, at man altsaa ved Siden af en nyere Udarbejdelse og paa enkelte Punkter Forandring af Bestemmelserne om de hidtil værende Kommunestoler tillige drog de private Skoler frem, satte Regler for dem og søgte en Ordning af deres Forhold. Jeg skal ikke længe trætte det ærede Thing, idet jeg alene bestræber mig for at faae en virkelig 1ste Behandling frem af nærværende Sag, om jeg end ikke tør vente, at man ved denne 1ste Behandling vil fra anden Side tage Sagen op. Jeg anser det imidlertid for min Pligt at gjøre i saa Henseende, hvad jeg formaar; thi jeg tror, at en Sag fremmes bedst ved en Behandling, om jeg saa tør sige, her i Folkethinget fra de forskellige Synspunkter, der her gjøre sig gjældende. Jeg tror, at vi ikke kunne undvære den Støtte i Befolkningen, som vi kun kunne faae ved at lade den høre vore forskellige Ansættelser, og selv om Sagen ikke bliver færdig i denne Session, vil Befolkningen kunne have Nytte af at høre vore Ansættelser, naar den vil drøfte, hvorledes denne Sag ordnes paa den retteste Maade. Derfor gjør det mig meget ondt, at ærede Medlemmer, for hvis Ansættelser jeg ellers har megen Agtelse, have troet, at denne Sag fremmes bedst ved efter en saa ringe Omtale som muligt at henvises til et Udvalg. Hvad selve Lovforslaget angaar, har man fremhævet, at et Gode, som derved blev bragt ind i Livet, var Forskolerne. Hvad disse Forskoler angaar, har, saa vidt jeg kan se, det andet Things Behandling af samme i en Retning gjort et forkert Skridt fra Regeringsudkastet, i en anden Retning et rigtigere Skridt, men dog ikke et fyldestgjørende. Det forkerte Skridt ser jeg derved, at, medens Regeringsudkastet havde, saa vidt jeg har forstaaet, stillet Forskolen som en Del af den almindelige Kommunestole, har det andet Thing søgt at stille den som en særegen Skole ved Siden af den Kommunestole, der optager de ældre Børn. Og nu er det sagt i det andet Thing og skal siges her af mig, at, om end disse Forskoler ere en nyttig Institution, maa man vel vogte sig for at lade dem komme til at staa som en særegen Art af Skoler, uafhængige af Kommunestolen og uden Indflydelse fra dennes Side. Thi vi risikere da let, at det at gaa i Forskole betragtes som ikke egentlig Skolegang, at det baade af Børn og Forældre bliver betragtet som Legeværk, at der derfor ikke bliver lagt tilstrækkelig Vægt paa denne Skolegang, at der kan blive taget ringere Lærere og Lærere, at Børnene kunne blive underviste i Hjemmet og først ved det 9de Aar sættes i den rigtige Skole. Det er vigtigt og kan, efter min Opfattelse af disse Forhold, ikke forsvares, naar Pligten for Almuens Børn til at gaa i Skole er begrænset til en kort Tid, saa at stille Tiden fra det 7de til det 9de Aar som mindre væsentlig for

Skoleundervisningen. Jeg tror derfor, at vi maa komme tilbage til at fastholde en nyere Forbindelse mellem Forskolen og Kommunestolen. I en anden Retning er Landstinget, som jeg nævnte, gaaet frem i den rigtige Retning, men ikke tilstrækkelig, nemlig forsaavidt Landstinget har sagt, at Forskolerne ere beregnede for Børn fra det 7de til det 9de Aar, medens de efter Regeringsforslaget vare beregnede for Børn fra det 7de til det 10de Aar. Jeg tror imidlertid, at det ogsaa er forkert at tage det 9de Aar med, og jeg kan heller ikke se, at det enten ved Udtalelser fra den høit ærede Minister eller fra andre Sider i Landstinget er motiveret, at disse Pogestoler bør strække sig til det 9de Aar. De bør strække sig saa langt, at Børnet kan have lært at læse, thi saa kan det med Nytte tage Del i Skoleundervisningen; men det vil for mange Børn være en kostbar Brug af deres Tid, at de holdes i Pogestolen til det fyldte 9de Aar. Jeg veed godt, at § 15 siger, at Aldersgrænsen ikke er afgjørende, men at Oprykning kan finde Sted efter Børnenes Fremgang og Modenhed; men jeg veed ogsaa, at Aldersgrænsen ordinært vil blive fulgt, og det er da efter min Mening urigtigt at lade Børn blive i Forskolerne til det 9de Aar. For Kjøbstædernes Vedkommende vil det ligefrem være en Tilbagegang. Efter § 12 skal Skoleundervisningen i Kjøbstædernes Kommunestoler være 24 Timer ugentlig, og jeg antager, at dette ubetinget bør ændres derhen, at den skal være mindst 24 Timer; men i Modsetning dertil vil man nu for Forskolens Vedkommende ogsaa i Kjøbstæderne lade Børnene nødes med 2 til 3 eller 3 til 4 Timers daglig Undervisning. Her bliver altsaa for Kjøbstædernes Vedkommende en Tilbagegang, da i Forskolen baade de Krav, der stilles til Undervisningen, og Undervisningstiden ere ringere end i de egentlige Kommunestoler. Jeg tror ogsaa, at man for Landets Vedkommende vil komme til at forlange en længere Undervisningstid i Skolerne, end Lovforslaget har opstillet. Jeg skal her nævne, at under de Overveielser, der have fundet Sted om Omordningen af Skolevæsenet i Kjøbenhavn, kom man ind paa en anden Deling af Skolen i den Retning, her er Tale om; der blev tilbørlig Grundtenkningen sat ved det 11te Aar; men medens vi erkjendte, at det 7de Aar burde anvendes til Forberedelse, navnlig til at lære at læse, mente vi, at den alvorlige Skoletid burde begynde med det 8de Aar. Man kunde jo sige, at det er haardt for Almuens Børn at tage saa tidlig fat, men hvorledes man end vil tage det, saa er det en Overbevisning hos Mange, at fra det 8de til det 11te Aar kan et Børn meget godt taale, at der anvendes megen Tid til dets Undervisning, og at man først efter det 11te Aar nødes til at tage Hensyn til, at ifølge Almuens Raar Børnet ogsaa maa anvendes til andet Arbejde. Lad os derfor søge fra det 8de til det 11te Aar at